

ความตั้งใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์

สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

นายสิริชัยชาญ พักจำรูญ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-494-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018012 117160649

JOB SATISFACTION OF INSTRUCTORS IN COLLEGES OF DRAMATIC ARTS,
ART EDUCATION DIVISION, FINE ARTS DEPARTMENT

MR. SIRICHAICHAN PHUKCHUMROON

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-494-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร
โดย นายสิริชัยชาญ พักจำรูญ
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

.....
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับยกตัดต่อวิทยานิพนธ์ลงในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ลิขสิทธิ์ชาย พักจำรูญ : ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร (JOB SATISFACTION OF INSTRUCTORS IN
COLLEGES OF DRAMATIC ARTS, ART EDUCATION DIVISION, FINE ARTS
DEPARTMENT) อ. ที่ปรึกษา : รศ. นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 153 หน้า.

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติ
งานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดเดอริก เฮอร์ซเบิร์ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย คือ อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 10 แห่ง ทั่วประเทศ จำนวน 265 คน การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ในการคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบภายหลังด้วยเทคนิคของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 10 แห่ง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานใน
ด้านต่าง ๆ 11 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับกรยอมรับนับถือ ด้านลักษณะ
ของงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเจริญในหน้าที่การงาน ด้านนโยบายและการบริหาร
ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านความมั่นคงในงานที่ทำ ด้านสภาพการทำงาน ด้านสัมพันธ์
ภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และความพึงพอ
ใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ระหว่าง 10 วิทยาลัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายคู่ของวิทยาลัย ปรากฏว่า อาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรีและวิทยาลัยนาฏศิลป์
ภาพลัทธิมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราชอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

C242272 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : JOB SATISFACTION/COLLEGES OF DRAMATIC ARTS

SIRICHAICHAN PHUKCHUMROON : JOB SATISFACTION OF INSTRUCTORS IN COLLEGES OF DRAMATIC ARTS, ART EDUCATION DIVISION, FINE ARTS DEPARTMENT. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NOPPONGS BUNYAJITRADULYA, 153 pp. ISBN 974-581-494-6

The purpose of this research is to study and compare the job satisfaction level of instructors in the colleges of Dramatic Arts, Art Education Division, Fine Arts Department, by applying Frederick Herzberg's framework of Two-factor Theory. The research sample consisted of 265 instructors from 10 colleges of Dramatic Arts throughout the country. The data was analyzed by using Statistic Package for Social Science (SPSS/PC) software to determine the values of mean, standard deviations, percentage distribution and one-way analysis of variance. The post-hoc analysis was done by using Scheffe's technique.

The research finding was instructors in all the 10 colleges of Dramatic Arts were satisfied with their job in the following 11 aspects: achievement, recognition, work itself, responsibility, advancement, policy and administration, pay and fringe benefit, job security, working condition, interpersonal relations, and relations with superiors.

There was significant difference of satisfaction level at .05. When analyzed on a pair basis, job satisfaction of the instructors in Lop Buri and Kalasin colleges was found to be different from that of the instructors in the college at Nakhon Si Thammarat.

It was found that overall instructors' job satisfaction level were considerably high when compared the job satisfaction of instructors among 10 colleges, there was significant difference at the .05 level. As a result, instructors of the College of Dramatic Arts, at Lop Buri and at Kalasin were more highly satisfied with their job than those of the College of Dramatic Arts, at Nakhon Si Thammarat.

ภาควิชา Educational Administration

สาขาวิชา Educational Administration

ปีการศึกษา 1991

ลายมือชื่อนิติ *ศิริชัย พุกชุมโรน*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *นพพงษ์ บุญยจิตราดูลยา*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ และความกรุณาดูแลเอาใจใส่ อย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การแนะนำ จากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และการให้คำปรึกษาจากคณาจารย์ อาทิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพียงใจ ศุขโรจน์ สำหรับ สถานที่ทำงานวิจัย ได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำรูญ ฌ ระนอง และ นายสมพร สืบสาย ได้ช่วยพิมพ์งานบางเรื่อง นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก ผู้อำนวยการกองศิลปศึกษา ผู้อำนวยการวิทยาลัย และอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 10 แห่ง ทั่วประเทศในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลส่งให้ผู้วิจัยด้วย

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิศนา สุวรรณเขตนิคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล อาจารย์บัญชา ชลาภิรมย์ และนางสาวพรทิพย์ อันทิวโรทัย ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ค่านิยมที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	11
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	12
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	12
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	12
2. เอกสาร วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความเป็นมาของวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	13
ความหมายของความพึงพอใจ.....	16
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	23
ทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก.....	24
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	25
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
ขั้นตอนในการสร้างและศึกษาคูณภาพของแบบสอบถาม.....	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	128
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	132
ภาคผนวก ง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใน วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 10 แห่ง.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนอาจารย์ผู้สอน ในประชากรและในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่สังกัด.....	44
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุราชการ และวุฒิการศึกษา.....	52
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์.....	54
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านความสำเร็จในการทำงาน.....	55
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านการได้รับการยอมรับนับถือ.....	56
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ.....	58
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านความรับผิดชอบ.....	59
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน.....	61
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการด้านนโยบายและการบริหาร.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการ ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์ก่อกูล.....	65
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการ ด้านความมั่นคงในงานที่ทำ.....	66
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการ ด้านสภาพการทำงาน.....	68
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการ ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน.....	70
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความเชื่อมั่น 95% และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของรายการ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา.....	71
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 10 แห่ง	72
16	ผลการวิเคราะห์ภายหลังเป็นรายคู่ของคะแนนความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยใช้เทคนิคของเชฟเฟ.....	73
17	เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ กาหลินธุ์และอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช.....	75
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในการทำงาน.....	77
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือ.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบ.....	81
21	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านนโยบายและการบริหาร.....	83
22	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล...	85
23	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา.....	87
24	เปรียบเทียบ คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สพบุรีและอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช.....	89
25	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือ.....	91
26	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบ.....	93
27	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน..	95
28	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านนโยบายและการบริหาร.....	97
29	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล...	99
30	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพการทำงาน.....	101
31	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที่ ของคะแนน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา.....	103